O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV. №

Халқ сўзи

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган ● E-mail: xalksuzi@uzpak.uz ● 2004 йил 5 февраль, №26 (3300) Пайшанба

Қарор ва ижро

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 5 февралда қабул қилинган "Қора ва рангли металлар парчалари ва чиқиндиларини тайёрлаш, сақлаш, эҳтиётлаш ва топшириш тартиби тўғрисида"ги ҳамда 2002 йил 18 декабрда қабул қилинган "2003 йилда темир-терсаклар, қора ва рангли металлар парчаларини тайёрлаш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорларининг ижроси юзасидан жойларда текширув ўтказди.

Металл — бебаҳо бойлик

Тадбирлар чоғида айрим вазирлик, идора ва корхоналар раҳбарлари томонидан "Ўзиккиламчиранглиметалл" акциядорлик жамияти билан шартнома тузиш ва ижро этишда сусткашликка йўл қўйилаётгани маълум бўлди.

Хусусан, металл парчалари тайёрлаш режаси 2003 йилда "Ўзбекистон ҳаво йўллари" миллий авиакомпаниясида 21 фоиз, "Ўзавтосаноат" акциядорлик компаниясида 27 фоиз, "В.П.Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси" давлат акциядорлик жамиятида 33 фоиз бажарилган, холос.

— Айрим ташкилот ва корхоналар томонидан шартнома шартлари бажарилмагани туфайли рангли металл ва парчалари умуман топширилмаган, — дейди Бош прокуратура умумий назорат бошқармаси катта прокурори, адлия маслаҳатчиси Бахтиёр Жониқулов. — Режаларнинг бажарилмай қолишида кўп ҳолларда хўжалик юритувчи субъектлар томонидан асосий воситаларни ҳисобдан чиқараётганда улардаги мавжуд қора ва рангли металлар, уларнинг парчаларини белгиланган тартибда топшириш чоралари кўрилмаётгани сабаб бўлаётир.

Жумладан, "Қўқониккиламчиқораметалл" корхонаси раҳбари М.Қодиров корхона томонидан топширилган иккиламчи қора металл парчалари ўрнига "Ўзметкомбинат" акциядорлик ишлаб чиқариш бирлашмасидан 2 миллион 882 минг сўмлик 17,2 тонна арматура кам олинганини ҳужжатлаштириб қўйган. Бошқача айтганда, қўшиб ёзиш билан шуғулланган. Бу корхонадаги мавжуд қора металл сарҳисоб қилиб кўрилганида ўз исботини топди — 62,2 тонна камомад борлиги аниқланди.

Сурхондарё "Иккиламчиқораметалл" корхонаси раҳбари Э.Мажидов ҳам хусусий корхоналарга 86,7 миллион сўмлик 135,3 тонна арматурани бериб юборган. Корхона омборхонасидаги металлдан эса 1 миллион сўмлик камомад чиқди.

Ҳукуматнинг тегишли қарорларига беписанд муносабатда бўлаётган бундай шахсларга нисбатан қонунда кўзда тутилган чоралар кўрилмоқда.

Беҳзод НОРБОЕВ,
ЎзА мухбири.

Коллеж ганжинаси

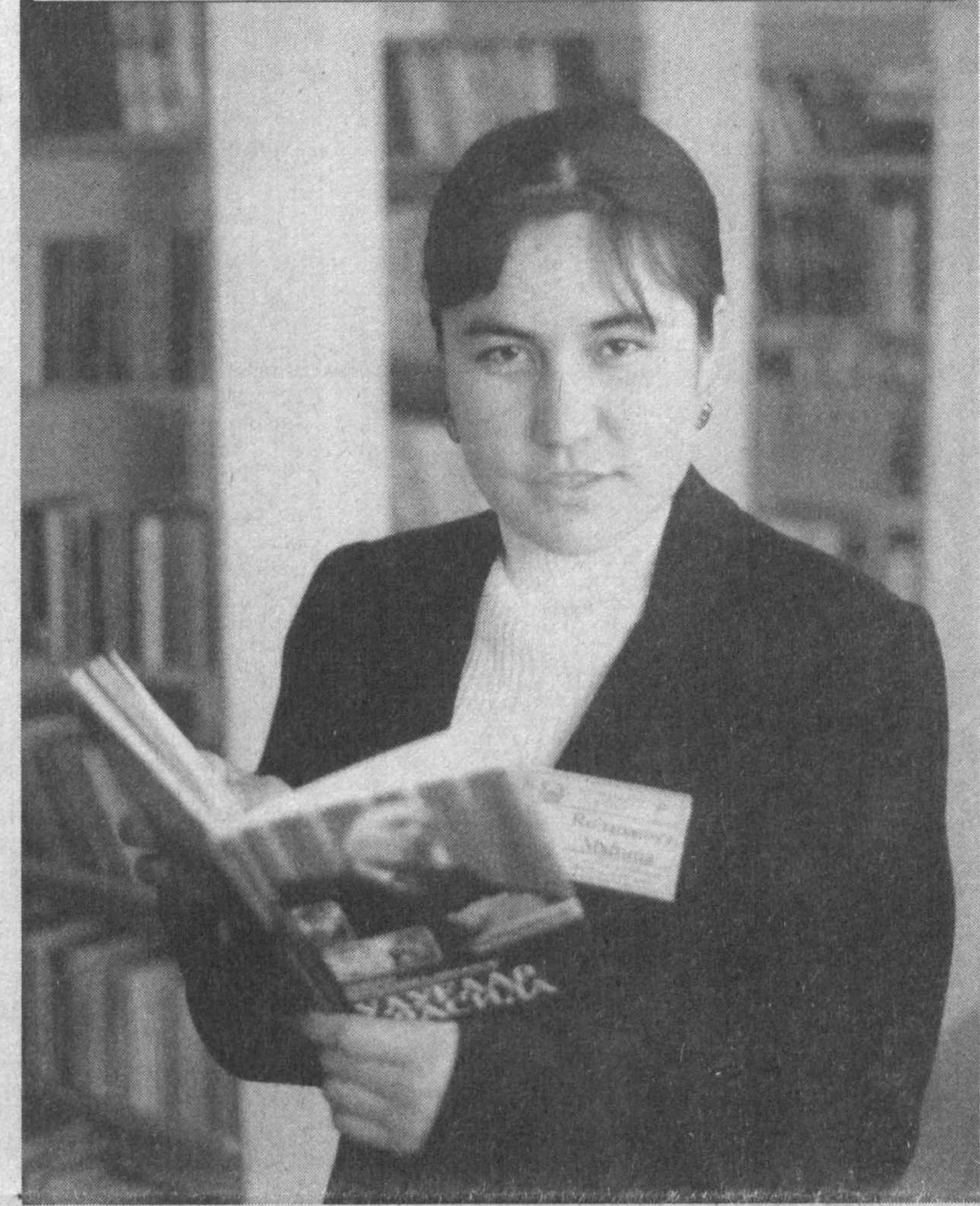

Китобдан яхши дўст йўқдир жаҳонда, деган гап салкам шиорга айланиб кетган. Ва умуман, китобнинг маънавий ганжина эканлиги хусусидаги ҳикояту ривоятлар унча-мунча қалин китобга ҳам жой бўлмайди. Фотомухбиримиз Тоҳиржон Ҳамроқуловнинг айтишича, Бўз педагогика коллежи раҳбарияти китоблар ҳақидаги бу ҳикматларнинг мағзини яхши тушунади. Шу туфайли 20 минг китоб фондига эга бўлган коллеж кутубхонасини янги адабиётлар билан бойитиш, умуман, нурхонани талабаларнинг серқатнов гўшасига айлантириш учун катта саъй-ҳаракатлар қилинмоқда.

Дарҳақиқат, бу саъй-ҳаракатларни биз Ўзбекистон Қаҳрамонлари Абдулла Орипов, Саид Аҳмад, Озод Шарофиддинов, халқ шоир ва ёзувчилари Ўткир Ҳошимов, Худойберди Тўхтабоев, Муҳаммад Али сингари ижодкорларнинг айнан ушбу коллежга ташриф буюриб, қатор учрашувлар ўтказганлигида ҳам кўрамиз. Зеро, адабиёт ва унинг яратувчилари билан дўст тутинган инсон ҳеч қачон дард қолмайди.

СУРАТДА: коллежнинг 1-босқич талабаси Мафтуна Рўзметова кутубхонанинг ўқув залида.

Республика таълим марказида "Алишер Навоий ижодида меҳр ва мурувват ғоялари талқини" мавзуида илмий-амалий семинар бўлиб ўтди.

9 февраль — Алишер Навоий туғилган кун

Шоир ижодида меҳр ва мурувват

Семинарда таъкидландики, мустақиллик йилларида кўп асрлик қадриятлар, миллий анъаналар тикланди. Улар қаторига ҳар йили буюк аждодимиз таваллуд кунига бағишлаб ўтказиладиган Навоийхонлик ҳам киради. Ўзбек халқи асрлар давомида буюк шоир ҳурматини бажо келтириб келади. Айниқса, унинг бой маънавий меросини ўрганиш ишлари таҳсинга лойиқ.

Алишер Навоий мероси — улкан ва бебаҳо. Узоқ йиллардан бери республика ўқув муассасаларида Навоийхонлик ўтказиш яхши анъанага айланган. Улар давомида мутафаккир ижодига бағишланган конференция, семинар ва давра суҳбатлари, шеърият кечалари ўтказилади. Шоирнинг ўлмас асарлари кўп асрлардан бери одамларни меҳр, инсонпарварлик ва мурувватга чақириб келмоқда.

Н.УСМОНОВА,
ЎзА мухбири.

Истиқлол берган имконият

кўприги

Бир машҳур шоир инсоннинг тирик борлиқдаги ўрнини ва бурчини таърифлаб, катта ғурур билан: биз номукаммал дунёни мукаммаллаштириш учун яратилганмиз, деган эди. Инсониятнинг миллион-миллион йиллар мобайнидаги ўзгартирувчан, бунёдкорлик фаолияти буни тўла исбот этади. Узоққа бормай, оддий бир далил келтирайлик. Маълумки, дарёлар азал-азалдан ўзининг икки ёнидаги ҳаётни ва одамларни бир-биридан узиб, ажратиб туради. Одамлар эса бунга сира рози бўла олмайдилар. Улар боғланишни, туташишни, ўзаро ҳамкорлик қилишни, борди-келдиларни истайдилар. Табиийки, шу орзу-мақсад, интилишлар манбаида кўприклар вужудга келган.

Дарёсига яраша ...

Кўприклар ҳар хил бўлади. Икки қишлоқни, икки туманни ёки икки вилоятни туташтирадиган, ички ҳудудий аҳамиятли кўприклар бор. Шу билан бирга, турли давлатлар ва халқларни туташтирувчи, улкан халқаро салоҳиятли кўприклар ҳам мавжуд.

Дарёсига яраша кўприги, деб шунга айтсалар керакда!

Амударё устидан ўтказилган Термиз-Ҳайратон кўприги ана шундай мартабага, мавқега эга кўприкдир. У Ўзбекистонни Афғонистон заминига туташтиради. Ўзига хос тарихли ва ўзига хос турмуш тарзига эга икки халқни боғлайди. Бу кўприк Ватанимизни афғон замини орқали бутун Осиё билан, дунё билан боғлайдиган кунлари ҳали олдинда.

Унинг, дарҳақиқат, катта сиёсий стратегик аҳамиятли йўлак эканлигини кейинги йилларда бутун ер юзида ҳам билишди. Термиз-Ҳайратон кўприги кўпгина давлатларнинг газеталарида такрор ва такрор тилга олинди. Телевидение ва радио тўлқинларида «Термиз-Ҳайратон» ибораси жаранглаб турди. Ҳали бу кўприк ўзининг эзгулик йўлидаги хизматлари билан яна кўп ва кўп бор жаҳонда тилга тушади.

Икки муҳим воқеа

Янги асрнинг бошланғич йилида Термиз-Ҳайратон кўприги тақдирида икки муҳим воқеа юз берди. Уларни бемалол дунё аҳамиятига эга воқеалар, деб аташ мумкин.

Биринчиси шуки, 2001 йилнинг декабрь ойида Ўзбекистон Республикаси Президентининг рухсати билан «Термиз-Ҳайратон» кўприги қайтадан очилди. Маълумки, кўприк 80-йиллар охири ва 90-йиллар бошида Афғонистонда рўй берган сиёсий тангликлар, «толибон» гуруҳларининг ҳокимият тепасига келиши, дунёдаги энг биринчи ва ашаддий террорчи Усама бин Лодин қаноти остида ва унинг ҳомийлигида бу заминда халқаро терроризмнинг хатарли ўчоғи пайдо бўлганлиги оқибатида Термиз-Ҳайратон кўприги номаълум муддатга беркитилган эди. 2001 йилнинг охирида АҚШ бошчилигидаги терроризмга қарши халқаро аксилтеррорчи кучларнинг зарбаси остида Афғонистонда толиблар бошқаруви ҳамда бу ерда ин қурган халқаро терроризм гуруҳлари тор-мор этилди, кўприк қайта очилиши учун барча зарур шарт-шароитлар вужудга келди.

Халқаро БМТ ташкилоти, терроризмга қарши курашга киришган давлатлар раҳбарлари Ўзбекистон Президентининг Термиз-Ҳайратон кўпригини очиш билан боғлиқ қадамини катта миннатдорчилик билан кутиб олдилар.

Ниҳоят, бу кўприкнинг ҳаётида содир бўлган иккинчи муҳим воқеа шундан иборатки, худди шу — 2001 йилнинг декабрь ойидан бошлаб Термиз-Ҳайратон кўприги Президентимизнинг таклифига биноан Дўстлик кўприги деган фахрли ҳамда юксак орзу-ниятларни ўзида мужассам этган янги ном билан атала бошланди.

Дўстлик кўприги!

Амударё устидаги кўприкнинг бундай номланиши, чиндан ҳам, буюк тарихий воқеадир. Чунки бу кекса дарё устига узоқ ўтмишда қурилган кўприклар ҳеч қачон бундай олижаноб ном билан аталмаган, бинобарин, улар бундай олижаноб мақсадга хизмат ҳам қилмаган.

Давоми 2-бетда)

Вилоятлар даражасидаги мулоқот

Ўзбекистон ташқи иқтисодий алоқалар агентлиги (ЎТИАА) вилоят бўлинмалари раҳбарларининг Австрияга бир ҳафталик ташрифи ниҳоясига етди. Қорақалпоғистон, Сирдарё, Жиззах, Қашқадарё, Сурхондарё, Наманган ва Андижон вилоятлари вакилларидан иборат бўлган мамлакатимиз делегациясининг мазкур сафари Австрия иқтисод ва меҳнат федерал вазирлиги билан ЎТИАА ҳамкорлиги ва Ўзбекистоннинг Венадаги элчихонаси кўмагида ташкил этилди.

Австриялик ишбилармонларнинг яқинда Ўзбекистонга қилган сафарининг мантиқий давоми бўлган ушбу ташриф доирасида мамлакатимиз вакиллари Австриянинг иқтисодий тизими, мамлакатда тадбиркорлик, экспорт ривожи ҳамда инновацион фаолиятни қўллаб-қувватлаш сиёсати билан яқиндан танишдилар.

Ўзбекистонлик мутахассислар давлат иқтисодий муассасаларидаги учрашувлар билан бир қаторда Австрия Федерал иқтисодиёт палатаси ҳамда Гюссинг шаҳридаги Европа энергияни қайта тиклаш марказига ташриф буюрдилар.

Озиқ-овқат ва электротехника саноати, қурилиш ашёларини ишлаб чиқариш, энергетика ва бошқа тармоқларда фаолият юритувчи қатор корхоналар вакиллари билан бўлиб ўтган мулоқотлар чоғида қўшма корхоналар тузиш, ўзбек маҳсулотлари экспортини кенгайтириш, мамлакатимиз саноат тармоқларига Австриянинг илғор технологияларини жорий этиш масалалари атрофлича муҳокама қилинди.

"Жаҳон" АА.

РАИСЛАР АУДИТОРИЯГА КИРДИ

БУХОРО (ЎзА мухбири Илҳом САФАР).

Бухоро Давлат университетида ширкат ва фермер хўжаликлари раҳбарларининг ҳафталик ўқув-семинари бошланди. Унда вилоятдаги аграр соҳага дахлдор идора ва ташкилот раҳбарлари ҳам иштирок этмоқда.

Семинарда соҳанинг етук олим ва мутахассислари қишлоқ хўжалигининг долзарб муаммолари ва уларнинг ечими тўғрисида маърузалар қилади. Машғулотлар давомида қишлоқда ислоҳотларни жадаллаштириш, фермерликни ривожлантириш бўйича аниқ тавсиялар ишлаб чиқилади.

Семинарнинг очилишида Бухоро вилояти ҳокими С.Ҳусенов иштирок этди.

Жойлардан хабарлар

Сомондан... мебел

Сирдарёда сомондан мебел ишлаб чиқариш учун ламинацияланган плита материаллари тайёрлайдиган корхона қуриш ҳаракати бошланди. Йилига 40 минг куб метр маҳсулот ишлаб чиқариш қувватига эга бўладиган ушбу корхона Ўзбек-Италия қўшма корхонаси — Fayz-IMAL sistemMShi ташаббуси билан бунёд этилади. Корхона учун зарур бўлган асбоб-ускуналар асосан Бельгия ва Италиядан келтирилиши мўлжалланмоқда. Энг асосийси, бу ерда ўнлаб сирдарёлик ёшлар доимий иш ўринларига эга бўладилар.

М. ТОЖИЕВА.

Имтиёзли шифохона

Андижоннинг Султон Жўра номи билан аталувчи маҳалласида янги тиббий муассаса иш бошлади. Ушбу тиббиёт масканининг бошқаларидан фарқи шундаки, бу ерда Германия халқ университетлари уюшмасининг халқаро ҳамкорлик институти томонидан қўллаб-қувватланган лойиҳа амалга оширилаётир. Шифо маскани учун зарур бўлган дори-дармон, санитария жиҳозлари, тиббий асбоб-ускуналарнинг барчаси уюшма томонидан сотиб олинди. Эътиборли томони шундаки, кам таъминланган, ёрдамга муҳтож оилаларга бу ерда бепул тиббий хизмат кўрсатилади.

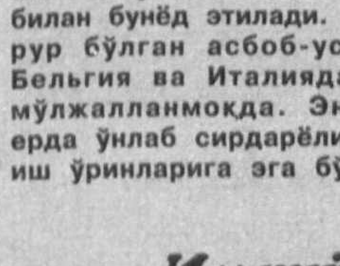

Ўз мухбиримиз.

Уруғ ҳам, нав ҳам сараланди

Навоийлик деҳқонлар бу йил 39400 гектар майдонда пахта етиштиришни мўлжаллашган.

— Пахта майдонларининг асосий қисмига «Бухоро-6», «Ан-Боёвут-2», «Оқдарё-6» навли чигит экишни режалаштирдик, — дейди вилоят пахта уруғчилиги бирлашмаси бошлиғи Фахриддин Зайниев. — Шу мақсадда Навоий, Қизилтепа, Хатирчи пахтани қайта ишлаш корхоналарида уруғлик чигит тайёрлашга анча барвақт киришилди.

Қайта ишлаш ходимларининг минтақавий семинарида ҳам бу борадаги ишларга ижобий баҳо берилди. Ҳозиргача асосий миқдордаги уруғлик дориланиб, қопларга солинди.

Вилоят бўйича янги ҳосил учун жами 3315 тонна сифатли уруғлик тайёрлаш кўзда тутилган.

Абдуваҳоб ПИРМАТОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ҒИРРОМЛИК

ёки «Навоийдонмаҳсулотлари» уюшмасидаги қонунбузарлик хусусида

Дунёнинг ишлари қизиқ. Йил — ўн икки ой далада иссиқни иссиқ, совуқни совуқ демай меҳнат қилиб, етиштирган ҳосилингни давлат омборига топширсанг-у, лекин ҳақини ўз вақтида олмасанг, бундан ёмони бўлмас экан. Навбаҳор туманидаги «Янгиер» фермер хўжалиги аъзолари шундай воқеани бошдан кечиришди.

Фермер хўжалиги 2002 йил 5 октябрь куни «Навоийдонмаҳсулотлари» акциядорлик уюшмаси билан 2003 йилги ғалла ҳосилини қабул қилиб олиш бўйича 1/413-рақамли контрактация шартномасини тузди. Унда давлат эҳтиёжи учун 45 тонна 150 килограмм донли прейскурант бўйича ва 45 тонна 150 килограмм ғаллани эркин нархда етказиб бериш мажбурияти қайд этилди. Фермер контрактация шартини ошириб бажариб, тайёрлов корхонасига 114 тонна ғалла топширди.

Орадан ойлар ўтаверди. Фермер хўжалиги раҳбари Тоғай Раҳматов ортиқча топширилган дон ҳақини ундириш мақсадида қатнайвериб чарчади. Уюшмадагилар эса негадир қарзни узишни аччиқ ичакдек чўзаверишди. Бу ҳол шартноманинг амал қилиш муддати (2003 йил 30 август) тугагандан кейин ҳам давом этаверди.

Ҳамма нарсанинг чегараси бор. Бошқача айтганда, пичоқ бориб суякка қадалди. Ахир, меҳнат қилган киши унинг роҳатини ҳам кўриши керак-да. Ноилож фермер маҳсулот ҳақини ундириб беришни сўраб вилоят адлия бошқармасига мурожаат қилди.

— Шартнома — лафз ҳужжати. Уюшмадаги мутасаддилар Юртбошимизнинг шартнома масъулияти ҳақида куйиниб гапиришларидан хулоса чиқаришлари керак.

Яхшидир аччиқ ҳақиқат

Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланган «Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари контрактация шартномалари тузиш ва бажариш тартиби тўғрисидаги Низом» талабларини қўпол равишда бузаётганига нима дейсиз?

Ушбу Низомнинг 12-бандига асосан, тайёрловчи шартномада назарда тутилган ҳажмдан ортиқча топширилган маҳсулотнинг ҳаммасини унда белгиланган шартларда қабул қилиб олишга мажбур. Унинг 24-бандига кўра эса, маҳсулот қиймати бўйича ҳисоб-китоблар уч календарь кунидан кечиктирилмай тайёрловчига хизмат кўрсатувчи банк муассасаси орқали амалга оширилиши керак.

Бироқ уюшмадагилар ўзларида сақланаётган шартномага ўзгартириш киритиб, «ҳисоб-китобларни амалга ошириш тегишли жамғарма томонидан маблағ ажратилгандан сўнг 7(етти) кунлик муддатда маҳсулот қийматини тўлаш мажбуриятини олади». Қизиқ, бу билан ўзларини жавобгарликдан соқит қилишмоқчими? Ахир, ҳужжат тўрт томонлама тузилган бўлиб, жамғарма ва банкнинг ушбу шартномавий муносабатларга умуман алоқаси йўқ-ку! Амалдаги қонунларга, тартибга асоссиз ўзгартиш киритишдан мақсад нима?

Вилоят адлия бошқармаси бу каби ҳолатларни чуқур ўрганиб чиқди. Фермер хўжалиги манфаатини кўзлаб, уюшмадан қарзни ундиришни сўраб хўжалик судига даъво аризаси киритди. Хўжалик судининг ҳал қилув қарорига кўра, «Янгиер» фермер хўжалигининг ортиқча топширган дон маҳсулоти учун 1735362 сўм пул мажбурий равишда ундирилди. Жами харажатларни жавобгар тўлади. Мутасаддиларга тегишлича чоралар кўрилди.

Бугунги куннинг талаби шундай. Шартлашдингми, бажар. Андишани қўрқоқликка йўйиш ярамайди. Ҳақ вақтида тўланмаса, ундирилади. Чунки қонун бунга йўл қўймайди. Аммо бу оддий ҳақиқатни «Навоийдонмаҳсулотлари» корхонаси раҳбарлари ўз вақтида англаб етмагани ачинарлидир.

Абдуваҳоб ПИРМАТОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Қонун лойиҳаси — умумхалқ муҳокамасида

Эркин фуқаролик жамиятимизнинг пойдевори демократик тамойилларга тўла жавоб берадиган қонунлар билан мустаҳкамланиб бормоқда. Айниқса, ҳар бир қонун лойиҳаси кенг жамоатчиликнинг ошкора муҳокамасидан сўнг қабул қилинаётгани қонунларимизнинг мукаммал бўлишини таъминлаяпти. Бу ўзини шу жамият аъзоси деб билган ҳар бир фуқаро келажак учун бирдек масъул эканлигини англатади.

Менинг таклифларим

Яқинда матбуотда эълон қилинган «Қизил ярим ой ва Қизил хоч тимсолларидан фойдаланиш ҳамда уларни ҳимоя қилиш тўғрисида»ги қонун лойиҳаси билан танишиб, менда бир неча фикр пайдо бўлди. Аввало, шуни айтишим керакки, лойиҳада қонуннинг мақсади – Қизил ярим ой ва Қизил хоч тимсолларидан фойдаланиш тартиблари алоҳида моддада кўрсатилган. Лекин менинг фикримча, қонун лойиҳасининг биринчи моддасига бир хатбоши киритилиб, унда Қизил ярим ой ва Қизил хоч жамиятлари ҳақида ҳам қисқа маълумот берилса, мазкур ҳуқуқий ҳужжат янада мукаммал бўлар эди. Чунки кенг жамоатчилик бу жамиятлар ҳақида аниқ тушунчага эга эмас. Агар ана шу фикр инобатга олинса, ўйлайманки, дунё халқлари тан олган Қизил ярим ой ва Қизил хоч тимсолларидан фойдаланиш самарали кечар эди.

Модомики, қонун лойиҳаси Қизил ярим ой ва Қизил хоч тимсоллари ҳақида экан, лойиҳага алоҳида модда билан Ўзбекистон Республикаси фуқаролари мамлакатимиздан ташқарида бўлган чоғда ушбу масала билан боғлиқ ҳуқуқларидан қандай тартибда фойдаланишлари мумкинлиги кўрсатилса, айни муддао бўларди. Нега десангиз, халқаро келишувга мувофиқ, аксарият мамлакатларда мазкур тимсоллардан фақат уруш вақтларида эмас, замон тинч бўлган пайтларда ҳам фойдаланиб келинади.

Бундан ташқари, чет давлатлар Қизил ярим ой ва Қизил хоч жамиятлари билан ўзаро ҳамкорлик олиб бориш тартиби ҳам тегишли моддада берилса, қонуннинг мазмуни, ҳуқуқий мақоми янада кенгаяди ва аниқлашади, деб ўйлайман.

Бердиёр СУЮНОВ,
жиноят ишлари бўйича Қашқадарё вилояти судининг судьяси.

Инсон ҳуқуқлари — қонун ҳимоясида

ҚАШҚАДАРЁ (ЎзА мухбири Ф.БОЗОРОВ). *Қарши шаҳрида инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, Ўзбекистондаги ижтимоий жараёнларни демократлаштириш ва эркинлаштиришга бағишланган семинар бўлиб ўтди.*

Тадбир Олий Мажлиснинг инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман), Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Стратегик ва минтақалараро тадқиқотлар институти, Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази ҳамда Конрад Аденауэр номидаги жамғарма билан ҳамкорликда ташкил этилди.

Таъкидланганидек, жойлардаги ижроия ҳокимиятлари инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш борасидаги мониторингни амалга оширишда Омбудсман органлари, нодавлат ташкилотлар ва бошқа ижтимоий бирлашмаларга кўрсатаётган ёрдами Ўзбекистонда фуқаролик жамияти шаклланишини янада жадаллаштиришга кўмак бераяпти.

Семинарда Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази директори А.Саидов маъруза қилди.

Семинарда Қашқадарё вилояти ҳокими Н.Зайниев иштирок этди.

Республика Врачлар малакасини ошириш институтида Буюк Британия Соғлиқни сақлаш департаменти вакиллари иштирокида семинар-тренинг ўтказилмоқда.

Тиббиётчилар анжумани

Мазкур семинар-тренинг аҳоли саломатлигини мустаҳкамлашда бутун жамоатчиликни жалб этиш, юртимиздаги барча корхона ва ташкилотларда, таълим масканларида, маҳаллаларда тарғибот-ташвиқот ишлари олиб боришни кўзда тутади. Унда Саломатлик институти, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, «Экосан», «Соғлом авлод учун» ва Ибн Сино жамғармалари ҳамда вилоят ва туман тиббиёт масканларининг вакиллари қатнашмоқда.

М.ТОЖИЕВА.

Мукофотга «Тико»

Ўтган йил якунларига кўра Пахтаобод тумани «Машина трактор парки» акциядорлик жамиятининг «Кейс» ҳайдовчиси Марипжон Машрапов вилоятдаги энг яхши комбайнчи деб топилди. Унга «Тико» автомобили мукофотга берилди.

— Туман ширкат ва фермер хўжаликларининг ғалла майдонлари етти минг гектардан зиёдни ташкил этади, — деди «МТП» АЖ раиси Абдуваҳоб Мираҳмедов «Туркистон-пресс» мухбири К. Низомовга. — Ғаллани ўз вақтида, нобуд қилмасдан йиғиштириб олиш учун мавжуд 13 та «Кейс» ва 6 та «Енисей» комбайнларини сифатли таъмирдан чиқардик.

ИҚТИСОДИЁТ янгиликлари

Корхона ҳисоботи Парижда тингланди

Наманган туманидаги «Миришкор масъулияти чекланган жамияти» қўшма корхонаси Франциянинг «Дагрис» компанияси билан ҳамкорликда ташкил этилган. Бу ерда АҚШнинг «Луммуз» фирмасидан келтирилган замонавий технология ўрнатилгач, кимёвий усулда чигитни туксизлантириш йўлга қўйилган эди. Ушбу чигитни 400 гектар майдонга аниқ уяли сеялкада экккан Қ. Солиев номли ширкат хўжалигида гектар ҳисобига атиги 25-30 килограмм уруғлик сарфланди. Ваҳоланки, илгари бу кўрсаткич 50-60, ҳатто 100 килограммга етарди. Натижада жамоада 5 миллион сўм тежаб қолинди. Ҳосилдорлик эса юқори бўлди.

Яқинда қўшма корхона раҳбарининг ўринбосари Ҳакимжон Холбоев Парижда, «Дагрис» компаниясининг бош офисида шу ҳақда ҳисобот берди. Корхонада 5000 тонна уруғлик чигит тайёрлаш юзасидан келишиб олди.

Қ. НАЖМИДДИНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Суғурта — кони фойда

«Қоракўлтекс» Ўзбекистон-Америка қўшма корхонасида ўрнатилган 6 миллион АҚШ доллари миқдоридаги хорижий техникаларнинг 70 фоизи «Ўзбекинвест» миллий компанияси томонидан 5 йил муддатга суғурта қилинган эди. Суғурта — кони фойда экан. Ўтган йили электр қувватининг кутилмаганда кескин ошиб кетиши оқибатида корхонадаги йигирув дастгоҳларининг анчаси ишдан чиқиб, компьютер дастурлари жиддий шикастланса бўладими! Шунда компания экспертлари хулосаларига кўра, «Ўзбекинвест» корхонага 93 минг евро (қарийб 105 минг АҚШ доллари) миқдорида маблағ тўлади. Бу маблағга эндиликда компьютерларнинг электрон қисмлари ва дастурлари, дастгоҳлар сотиб олинаяпти.

А. ПИРМАТОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Гипсокартон ишлаб чиқарилмоқда

«Андижонсувқурилиш» очиқ турдаги акциядорлик жамиятида янги қурилиш ашёси — гипсокартон ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Иншоотлар пардози учун ишлатиладиган бу маҳсулот илгари хорижий мамлакатлардан келтириларди. Бунга чек қўйилгач, анча миқдорда валюта тежалмоқда.

О. ШОДМОНАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Салони кенг автобуслар

Тошкент кўчаларида «КамАЗ-НефАЗ-5299-02» русумли янги автобуслар пайдо бўлди. Россия машинасозлари ишлаб чиқарган бу автобуснинг ҳар бири 25 та ўриндиққа эга. Аммо унинг салонига салкам 100 йўловчи бемалол сиғиши мумкин.

Эътиборлиси, замонавий автобуслар бизнинг иқлим шароитимизга тўлиқ жавоб беради.

А. АЛИЕВ.

Арзон ва қулай мослама

Ўзбекистон Фанлар академиясининг Сув муаммолари институтида академик Нажим Ҳамроев раҳбарлигида бир гуруҳ мутахассислар экинларни томчилатиб суғориш мосламасини яратдилар. У техник тузилиши жиҳатидан жуда содда бўлиб, катта босим ҳам, кўп миқдорда электр қуввати ҳам талаб қилмайди. Турдошларига нисбатан эса арзон ва қулайдир.

Ўз мухбиримиз.

Сифатли тола — экспортга

«Самарқандпахтасаноат» ҳудудий акциядорлик бирлашмасининг корхоналари қарийб 30 минг тонна сифатли толани шартнома асосида Англия, Бельгия, Швейцария, Жанубий Корея, Россия каби мамлакатларга етказиб берди. Бунда Улуғбек пахта тозалаш заводи жамоасининг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Меҳнат аҳли якунланган йилда 138 миллион сўм соф фойда олишга муваффақ бўлди.

А. САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Поезд бригадири

«Ўзбекистон темир йўллари» акциядорлик компаниясига қарашли йўловчи поездлар бугунги кунда нафақат республикамиз, балки Ҳамдўстлик давлатлари шаҳар ва қишлоқлари аҳолисига ҳам хизмат кўрсатмоқда. Шулардан бири 295-«Тошкент — Харков» йўналишидаги йўловчи поезди. Унинг бригадири Бахтиёр Рўзиевнинг айтишича, мазкур поездда йўловчилар учун барча шароитлар мавжуд. Ҳатто уларга Ўзбекистон тарихи ва бугунги куни ҳақида ҳикоя қилувчи китоблар, альбомлар ва газеталар ҳам тарқатилади.

СУРАТДА: поезд бригадири Бахтиёр Рўзиев ва вагон бекаси Гулмира Бойтурдиева.

Шавкат АКРОМОВ олган сурат.

Иззатдаги қариялар

Нуроний отахону онахонларни ардоқлаш, уларни иззат-ҳурматини жойига қўйиш халқимизнинг ўлмас анъаналаридан саналади. Қариялари эъзоз топган юртдан қут-барака аримайди.

Яқинда Учкўприк туманида қурилиб фойдаланишга топширилган «Фахрийлар уйи» ҳам кексаларимизга кўрсатилаётган эҳтиром натижасидир. Туман ҳокимлиги ва «Нуроний» жамғармаси туман бўлими ташаббуси билан бунёд этилган ушбу мажмуада отахону онахонларимизнинг бир пиёла чой устида суҳбат қуришлари, дам олишлари, умуман, кўнгилли ҳордиқ чиқаришлари учун барча қулайликлар яратилган. Айни пайтда Учкўприкда ўн саккиз мингдан зиёд фахрий истиқомат қилади.

СУРАТДА: «Нуроний» жамғармаси туман бўлими раиси Ҳ.Расулов уруш ва меҳнат фахрийлари Н.Улуғхўжаев, Ж.Маҳмудов, К.Эгамов билан суҳбатлашмоқда.

Т. ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

(Давоми. Боши 1-бетда)

Мозийдан лавҳалар

Мозий замонларда Амударё бошидан шундай офатлар кечдики, бу дарёнинг икки соҳилидаги халқлар кўприклардан кўра Амударёнинг элни элдан узиб қўювчи, ажратувчи катта сувини кўпроқ пеш билдилар. Эй, она дарё, ўзинг бизни бало-қазолардан асра, сарқаш тўлқинларинг ғанимларни ўз комига олсин, деб, унга сиғиндилар. Чунки ўша тало-тўп замонларда Амударёнинг икки соҳилидаги халқлар босқинчиларнинг шафқатсиз ҳужумлари дастидан кўрмаган азоби қолмади.

... Аҳамонийлар Амударё устидан ичига дам урилган чарм гупсарлардан кўприклар тиклашиб, Ўрта Осиёга бостириб кирди, бу ерларда яшнаб турган давлатларни пайхон қилди, халқларни қон қақшатди. «Авесто»да тараннум этилган «гуллаб-яшнаган Бақтрия» ер билан яксон бўлди. Ўрта Осиёни ўз сатрапларига айлантирди. Бу дарёдан яна кўприклар орқали Александр Македонский бошлиқ юнонлар ва кейин, неча замонлар ўтиб, араблар она ҳудудимизга қилич қайраб келдилар. Халқимизни қул қилди, беҳисоб бойликларни ўзлаштирди. Ҳатто Амударёнинг номини юнонлар — «Окс», кейин эса араблар — «Жайҳун» деб, ўзларига мослаб ўзгартирдилар. Улар бу ерларда ўз ҳукмронликларининг абадий бўлишини орзу-хаёл қилган эдилар.

Ўрта Осиёлик тождорлар ҳам қараб туришгани йўқ. Маҳмуд Ғазнавий Амударё устидан яна дам урилган, сузувчи чарм қоплардан кўприк тиклаб, Хуросон ва Ҳиндистонга юриш қилди. Изида харобалар, пайхон бўлган боғлар ва одамларнинг фарёдлари қолди. Ўрта Осиёга кирган мўғул Чингизхоннинг қонли қадами Аму соҳилларига ҳам етди, дарё бўйидаги Термиз аҳолисини қирғинбарот қилди, унинг лашкарлари аёллар қорнидан олтин ёмбиларни излаб, битталаб ёриб кўришди, сўнг шаҳарга ўт қўйиб кулини кўкка совурдилар. Бу заминни хонавайрон қилгач, Амударё ортидаги Хуросон, Ҳиндистон ерларига ўтиб, талонторожни давом эттирди.

Амударё сувлари асрлар мобайнида қонга чулғаниб оқди.

Ҳа, кўприклар тоза бўлиши учун уларни бунёдга келтирган мақсадлар ҳам тоза, пок бўлиши керак. Издиҳом, ур-йиқитга бой ўтмишда, «Ким кучли бўлса – ўша ҳақ!» деган чангалзорларнинг ваҳший қонуни ҳукмрон замонларда кўприкларнинг вазифаси ҳам шундай шукуҳсиз эди.

Маълум бўлаяптики, дарёсига қараб кўприги, деган гап кўприкларга таалluқли атиги битта ҳақиқатни ифодалайди, холос. Биз эса, юқорида ҳикоя қилинганлардан хулоса қилиб, яна бир ҳақиқатни айтишга, беихтиёр: замонасига қараб

кўприги, дейишга ҳам мажбур бўламиз...

Эзгу ниятлар йўли

Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов Афғонистондаги хавфли вазият ва унинг оғир оқибатлари тўғрисида дунё миқёсидаги энг мўътабар минбарларда туриб, ўз вақтида халқаро жамоатчиликни такрор ва такрор огоҳлантирган эди.

Вақтида бунга айтарли эътибор қилинмаганлиги эса, охир-оқибатда, инсониятни аччиқ ҳаётий ҳақиқатларга дучор этди. 2001 йилнинг 11 сентябрида АҚШнинг Нью-Йорк ва Вашингтон шаҳарларида содир этилган даҳшатли террорчилик воқеалари барчанинг кўзини очди. Шундан кейин Америка Қўшма Штатлари бошчилигида халқаро терроризмга қарши бошланган уруш дунёдаги вазиятни ўзгартирди. Афғонистонда толиблар режими ағдарилди. Бу заминда ин қурган террорчилик марказларининг пайи қирқилди. Жафокаш афғон халқи кўксига эркинлик шабадалари тегди. Афғонистонда ўтиш даври Муваққат ҳукумати тузилиб, бу ерда халқаро ҳамжамият билан уйғунликда яшовчи давлат барпо этиш йўлида саъй-ҳаракатлар бошланди.

Бироқ 23 йил мобайнида истибдод исканжасида яшаган мамлакат ва халқ вайронгарчилик, қашшоқлик ва ижтимоий ҳимоясизлик уқубатларини тортмоқда эди. Афғонистонда сиёсий вазият ўзгариб, бутун дунё халқлари жафокаш афғон халқига инсонпарварлик ёрдами кўрсатишига киришди. Ўзгарган бундай сиёсий шароитда Президентимизнинг таклифига биноан Термиз-Ҳайратон кўприги яна очилди ва у сўзнинг чинакам, энг олижаноб маъноларида ҳақиқий Дўстлик кўприги сифатида ишлай бошлади. Ундан афғон халқига инсонпарварлик ёрдами юклари ўтказила бошланди.

Шу ўринда айтиб ўтишимиз лозимки, Термиз-Ҳайратон кўприги қайта очилган лаҳзанинг ўзидан бошлаб фақат ва фақат инсонпарварликка, тараққиётга, давлатлараро яхши қўшничиликка хизмат қилиши зарурлиги Президентимиз томонидан қатъий таъкидланди.

Бунинг исботи ўлароқ, кўприк очилган биринчи кунда — 2001 йил 9 декабрда, тантанали митингдан кейин кўприк олдидаги лента кесилгач, кийим-кечак, озиқ-овқат, дори-дармон ва жафокаш афғон халқи учун бошқа зарур нарсалар юкланган 14 вагондан иборат поезд Дўстлик кўпригидан ўтиб Афғонистон сари йўл олди. Унинг бир қисмини Ўзбекистон халқининг инсонпарварлик ёрдами ташкил этарди.

Поездни Афғонистон томонда катта шодиёналар билан кутиб олишди. Шундай қилиб, Дўстлик кўприги ишга тушди.

Ҳозирги кунгача Дўстлик кўпригидан автомобиль ва темир йўллар орқали БМТ ташкилоти ва аксилтеррорчи давлатлар томонидан афғон халқига аталган неча юз минг тонналаб инсонпарварлик ёрдами жўнатилди ва жўнатилмоқда. Бу ёрдамнинг улкан салмоғини Сурхондарё темир йўл ҳудудий марказининг Сурхондарё вилояти ҳокимлигига 2002 йилнинг 20 февралида йўллаган қуйидаги маълумотлари ҳам кўрсатиб турибди: кўприк очилганидан кейинги атиги икки ярим ой мобайнида Дўстлик кўпригидан ўтган темир йўл орқали 349 вагон инсонпарварлик юклари жўнатилган. Бу маҳсулотларнинг орасида буғдой, ун, арпа ловия, бензин, дизел ёнилғиси, шакар ва шиферлар бор.

Айни пайтда, 2002 йил 1-20 февраль кунларида худди шу темир йўл орқали Афғонистонга яна 613 вагон инсонпарварлик ва тижорат юклари ўтказилган. Бу юкларнинг орасида афғон халқи учун аталган буғдой, нўхот, ун, шакар, ўсимлик ёғи, цемент, бензин, дизель ёнилғиси, томат пасталари, маъданли сувлар бор.

Хуллас, ўтган давр мобайнида Айритом божхонаси мажмуаси орқали 1 миллион 700 минг тоннадан ортиқ юклар, шунингдек, БМТ ва бошқа халқаро ташкилотлар томонидан юборилган инсонпарварлик юклари ўтказилди.

Мана шу айрим далилларнинг ўзи Аму устидаги кўприк ҳаёт ва нажот кўпригига, халқаро биродарлик ва ҳамкорлик йўлига айланганлигини аниқ-ошкора кўрсатиб турибди.

Афғонистонда тинчлик ўрнатилгач, Ўзбекистон ва Афғонистон ўртасидаги ҳамкорлик алоқалари изга туша бошлади. 2002 йилнинг 2-4 март кунларида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг таклифига биноан Афғонистонда ўтиш даври Муваққат ҳукумати раиси Ҳамид Карзай мамлакатимизга ташриф буюрди. Ташриф чоғида ҳар икки давлат раҳбарлари ўртасида ўзбек-афғон муносабатларининг аҳволи, яхши қўшничилик, ҳамкорлик алоқаларини ривожлантириш истиқболлари муҳокама этилди.

Ана шу ташриф пайтида «УзДЭУавто» ва «СамКОЧавто» қўшма корхонаси томонидан Афғонистонга ажратилган 350 минг АҚШ доллари миқдоридаги 18 та енгил ва юк автомобилларидан иборат инсонпарварлик ёрдамини топшириш маросими ҳам бўлди.

Бу икки давлатни ва халқни мустаҳкам тарихий илдизлар бирлаштириб туради. Афғон заминида Алишер Навоий, Абу Райҳон Беруний, Заҳириддин Муҳаммад Бобур, Машраб, Лутфий каби ўзбек халқининг буюк фарзандлари, буюк аждодларимиз ижод қилганлар. Уларнинг номлари ва шарафли ишлари ҳам Ўзбекистон, ҳам Афғонистон халқлари учун бениҳоят қадрлидир. Ана шундай мустаҳкам тарихий илдизлар Дўстлик кўпригининг асосларини янада мустаҳкамлайди ва бу йўлга мунаввварлик, равнақ бағишлайди.

Тинчлик, осойишталик ва яхши қўшничилик бебаҳо неъматлардир. Бундай шароитда заминлар гуллаб яшнайди, обод ва фаровонлик манбаига айланади, халқлар ривож топади.

* * *

Афғонистонда ҳаёт қийинчилик билан бўлса-да, изга тушмоқда ва бу мамлакатни қайта тиклаши, демократик ва инсонпарварлик тамойилларига асосланган Афғон давлатини барпо этиш, бу ерда иқтисодиётни, транспорт коммуникацияларини ривожлантириш, замонавий мутахассис кадрларни тарбиялаб етиштиришни йўлга қўйиш каби долзарб вазифаларни ҳал этишда дунё жамоатчилиги билан бир қаторда бизнинг азиз Ўзбекистонимиз ҳам қўшни халқдан борини аямай ёрдам бермоқда. Икки давлатнинг бугунги ҳамкорлик алоқалари ривожида Дўстлик кўпригининг ҳам муносиб улушлари бор.

Амунинг нариги соҳилидаги ижобий ўзгаришлар бу соҳилидаги ҳаётнинг баравж ривожланишига қандайдир даражада омил бўлмоқда. Республикамизнинг жанубий сарҳадларида жойлашган Сурхон воҳасида сўнгги пайтларда катта меҳнат ютуқлари қўлга киритилмоқда. Тинчлик, осойишталик воҳага файзу барака, ижтимоий ва маданий равнақ бағишламоқда. Ўтган йили Сурхондарё вилояти давлатга ғалла ва пахта топшириш режаларини республикада биринчи бўлиб уддалагани, бу воҳада тинчлик, осойишталик тўла барқарор бўлганлигининг самарасидир. Буни янада аниқроқ тасаввур қилишимиз учун чегара ҳудуддаги Термиз тумани ҳаётига бир назар ташлайлик. Бу туман ғаллакорлари вилоятда бултур биринчи бўлиб дон тайёрлаш режаларини муддатидан илгари бажарди. Пахтакорлари эса пахта тайёрлаш режаларини биринчилар қаторида уддалашди. Тумандаги «Халқобод», «Янгиариқ», «Дўстлик»,«Намуна» хўжаликлари йил сайин тараққий топмоқда.

Туманнинг маркази — Учқизил шаҳарчаси учта қизғиш тепа оралиғида жойлашган. Этагида мовий денгиз тўлқинланиб турибди, денгиз сатҳида кичик кема сузиб юрибди. Унда узоқ-яқиндан келганлар сайр қилади. Афғонистондаги алғов-дарғов йилларда бу кўлбола денгизда ҳам ҳаёт гўё тўхтаб қолгандай эди. Энди бу шаффоф, тиниқ, ферузадай мовий сув бағрида ҳам, унинг соҳилларида ҳам ҳаёт яна гавжум, жонли, сурурли.

Соҳил юқорисида маҳобатли оппоқ оромгоҳ биноси. Теварак атрофида боғ яшнаб турибди. Дарахтзорлар оғушида футбол, баскетбол, волейбол, теннис корти майдонлари. Бир ёнида кутубхона ва маданият уйи. Бу йил дам олувчилар кўпайди. Инсон саломатлигини тикловчи бу даргоҳда тиббиёт фанлари доктори З. Зуннунов бошлиқ шифокорлар жамоаси меҳнат қилади...

Бугун Дўстлик кўприги ёнида ана шундай — кўзни, дилни яйратадиган ҳаёт ҳукмрон.

Дўстлик кўпригини Ўзбекистоннинг кўҳна ва йирик Осиёга узатилган дўстона қўли, деб таърифлаш тўғри бўлади. Агар бу узатилган қўл Осиёда қадрланса, бунинг шарофати, албатта, бошқача бўлади. Бу кўприк истиқболда Ўзбекистон учун, Осиёдаги бошқа қўшни давлатлар учун катта самаралар беради. Ўзбекистон раҳбарияти, барча етакчи давлатлар бир бўлиб, Афғонистонда халқаро магистрал йўллар барпо этиш ғоясини илгари сурмоқда. Дўстлик кўпригидан бошланадиган Термиз-Қарочи автомобиль йўли Ўзбекистонни ва бошқа қўшни давлатларни Ҳинд океанига олиб чиқиб, уларни дунё билан боғлайди. Президентимиз Ислом Каримов айтганларидай, бу йўл сиёсий ва иқтисодий жиҳатдан беқиёс аҳамиятга эга. Термиз-Қарочи магистрал йўли ишга тушса, нафақат Ўзбекистон халқи, балки Афғонистон ва Покистонда истиқомат қилаётган минглаб, миллионлаб инсонлар учун янги-янги имкониятлар очилади, янги иш жойлари юзага келади, ҳамкорлигимиз, маданий алоқаларимиз равнақ топади. Ана шу шукуҳли истиқболда буюк Амударё устидан ўтган шарафли Дўстлик кўприги ҳам фахрли хизматда бўлади.

«Дўстлик» номини олган Термиз-Ҳайратон кўприги жаҳон халқлари билан тинчтотув ҳамкорликни қўллаб-қувватловчи Ўзбекистон давлати ташқи сиёсатининг ўзига хос бир рамзидир.

Ҳозирги глобаллашув шароитида, халқаро миқёсда чуқур ижобий ўзгаришлар рўй бераётган бир даврда биз Дўстлик кўпригимизнинг ёрқин истиқболига ишонамиз.

Биз кўприкни очдик,
Мақсадимиз пок —
Дўстлик, ҳамкорликка
очилди бу йўл.
Ўзбекистон Сенга
очмоқда қучоқ,
Эй, кекса Осиё,
Қани, ташла қўл!

Низомжон ПАРДА,
Михли САФАРОВ.

Тиббиёт

Ёшараётган бинолар

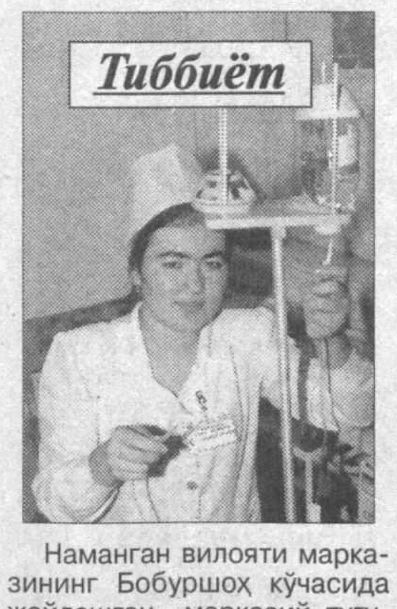

Наманган вилояти марказининг Бобуршоҳ кўчасида жойлашган марказий туғуруқхона биноси бундан ўттиз йил аввал фойдаланишга топширилган эди. Албатта, ўша даврда у муҳташам тиббиёт муассасаси саналган. Аммо, орадан шунча вақт ўтди. Бундан ташқари, туғуруқхона ўрнида Республика акушерлик ва гинекология илмий-текшириш институтининг Наманган филиали ташкил этилгач, бино ва жиҳозлар талабга жавоб бермай қолди. Аниқроқ айтганда, шифокорларнинг илмий изланишлари, Фарғона водийсидаги туғруқхоналарда хизмат қилувчи врачлар малакасини оширишлари учун мавжуд шарт-шароитни тубдан ўзгартириш, қўшимча жиҳоз ва ускуналар ўрнатиш эҳтиёжи юзага келди.

Вилоят ҳокимлиги ташаббуси билан филиал биноларини барпо этишга киришилганига кўп бўлгани йўқ. Бугунги кунда филиалда иш қизғин. Бош пудратчи — «Наманганқурилиш» ҳиссадорлик жамияти ва бошқа ўнлаб қурилиш жамоалари қўлни-қўлга бериб меҳнат қилмоқдалар. Минг нафардан ортиқ қурувчи таъмирлаш ишлари билан банд.

Жумладан, қурилиш-таъмирлаш ишларига 1 миллиард сўмдан ортиқ маблағ сарфланиб, мавжуд 17 та даволаш-диагностика бўлими, 14 та туғруқ зали, 6 та жарроҳлик амалиёти хонаси, 2 та жойлантириш бўлимини Наврўз байрами арафасида фойдаланишга топшириш чора-тадбирлари кўрилмоқда.

— Республика Соғлиқни сақлаш вазирлиги ташаббусимизни хайриҳоҳлик билан қаршилади, — дейди вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси бошлиғи М. Раҳмонов. — Бизга мадад сифатида Тошкентдан 2, 5 миллион АҚШ доллари миқдоридаги тиббий асбоб-ускуналарни туҳфа этиш мўлжалланаётгани нур устига нур.

Фақат бугина эмас. Ўтган йили ўнлаб ташкилотларнинг тиббиёт муассасаларини таъмирлаб бериш ниятида ҳомийлик қилиш истакларини инобатга олиб, вилоят ҳокими фармойиш қабул қилган эди. Бугунги кунга келиб, Наманган шаҳридаги 1-туғруқхона, болалар силга қарши кураш диспансери, вилоят 1-марказий шифохонаси, тери-таносил диспансери, Косонсой, Наманган, Мингбулоқ, Поп ва Чортоқ туманларидаги шифохоналарга нажот истаб келган беморлар хоналарнинг дид билан таъмирланганидан, шифокорларнинг садоқат билан хизмат кўрсатаётганларидан мамнун. Умуман олганда, соғлиқни сақлаш тизимида биргина ўтган йилнинг ўзида бюджет маблағлари ва ҳомийлар ёрдамида 1, 3 миллиард сўмлик қурилиш-таъмирлаш ишлари амалга оширилди. Шу кунларда эса Наманган шаҳридаги 1-марказий болалар шифохонасида, Уйчи тумани марказий касалхонасининг даволаш корпуси ва бошқа ўнлаб масканларда таъмирлаш ишлари давом этмоқда.

Наманганда тиббиёт муассасаларини замонавий асбоб-ускуналар билан таъминлаш ҳам диққат-эътиборда. Кейинги икки йил давомида вилоят шошилинч тиббий ёрдам илмий марказига АҚШнинг «Санфлер» корпорациясидан 2,5 миллион АҚШ доллари миқдорида даволаш техникалари олиб келинди. Яқинда эса Германияда ишлаб чиқарилган УТТ «En Vuzor», «FILIPS» аппарати компьютер техникаси ўрнатилгандан сўнг ташхис ишлари мукаммаллашди.

Илмий марказда фойдаланилаётган «Ангиограф» аппарати, айтиш мумкинки, мамлакатимизда шу хилдаги ягона тиббиёт ускунаси ҳисобланади. У ўзидан аввалги шу турдаги аппаратдан фарқли ўлароқ, юрак-қон томирлар ва томир-жарроҳлик касалликлари бўйича тез ҳамда аниқ ташхис қўйиш имконини беради. Бундан ташқари вилоят ташхис марказига компьютерли томограф олиб келиниши муассасаларнинг даволаш имкониятларини янада кенгайтирди.

Эл саломатлиги — юрт бойлиги. Аҳоли соғлиғини сақлаш йўлида рўёбга чиқарилаётган бундай хайрли ишлар фақат қўллаб-қувватлашга лойиқдир.

Раҳматилло УСМОНОВ,
Наманган вилояти «Шифокор ва ҳаёт» газетаси муҳаррири.

«ЎЗБЕКИСТОН ПОЧТАСИ»
ДАВЛАТ АКЦИЯДОРЛИК КОМПАНИЯСИ

2004 йил — «Меҳр ва мурувват йили» муносабати билан яқин қариндошларингизни, ота-она, ака-ука, опа-сингил ва ёру биродарларингизни хат-хабарлар, табрикномалар ва совғалар билан хурсанд қилинг ва уларнинг кўнглини олинг, меҳрингизни, саховатингизни аяманг.

Бу ишларни тезкорлик билан амалга оширишда сизларга «Ўзбекистон почтаси» давлат акциядорлик компанияси хизмат кўрсатади ва 2004 йил 1 февралидан республика ичида почта ташиш ишларининг ҳафталик даврийлигини 5 маротабадан 6 маротабагача кўпайтирилганлигини маълум қилади.

Шунингдек, почта алоқаси корхоналари қуйидаги янги хизмат турларидан фойдаланишни таклиф этади:

- ✓ халқаро тезкор почта;
- ✓ электрон почта;
- ✓ интернет;
- ✓ курьерлик хизмати;
- ✓ тўғридан-тўғри реклама (Direkt mail) хизмати.

Ҳамкорлик учун миннатдормиз!

ПОЧТА АЛОҚАСИ ХИЗМАТЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИНГ !

«Ўзбекистон почтаси» ДАК

Бизнинг манзил: Ўзбекистон Республикаси, 700000, Тошкент шаҳри, А.Темур кўчаси, 1-тор кўча, 2-уй. Телефонлар: 133-57-47, 133-76-89. Факс: 136-09-21.
Сайт: www.pochta.uz E-mail: gak@post.uz
Почта хизмати тўғрисида тўлиқ маълумот олиш учун Тошкент ҳамда ҳудудий почта алоқаси корхоналарига мурожаат қилишингиз мумкин.

ИСТИҚБОЛЛИ ЙЎНАЛИШ

«Туркистонбанк» ўз ривожланишининг янги стратегиясини ишлаб чиқди

Ўтган йили мамлакатимиз иқтисодиётининг барқарор ривожланиши, молия бозоридаги жиддий ўзгаришлар, банк тизимининг эркинлаштирилиши тижорат банклари фаолиятида ёркин из қолдирди. Буни биргина хусусий акциядорлик-тижорат инвестиция «Туркистон» банки мисолида ҳам кўришимиз мумкин.

Хусусан, банк активлари 4,4 баробар ўсди, умумий капитали эса 2,8 марта ортди. Банк пассивларининг асосий қисмини талаб қилиб олингунча бўлган депозитлар ва жамғарма қўйилмалари ташкил этди. Бундан ташқари, аҳоли қўлидаги бўш пул маблағларини жалб этиш орқали банкнинг ресурс базаси анча кенгайди. «Туркистонбанк» банклараро кредит бозорида фаол иштирок этиш баробарида ўз мижозлари — кичик бизнес субъектлари ва хусусий тадбиркорларни молиявий қўллаб-қувватлаш борасида ҳам сезиларли ютуқларга эришди.

Изчил ва пухта ташкил этилган тадбирлар ўз самарасини берди. Банкнинг кредит қўйилмалари миқдори 2002 йилдагига нисбатан икки юз баравар ошди. Кредит маблағларининг 90 фоизидан ошиқроғи кичик бизнес ва хусусий тадбиркорларнинг маҳаллий хомашё асосида ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш, янги технологиялар сотиб олиш каби лойиҳаларини молиялаштиришга йўналтирилди. Масалан, ўтган молия йилида хусусий тадбиркорлар А.Ҳамидов ва Р.Маҳкамовнинг ҳар бирига банк томонидан уч йил муддатга 10 млн. сўмдан кредит ажратилди. Тадбиркорлар ҳозирги пайтда янги иш ўринлари ташкил этиб, пойабзал ишлаб чиқаришни йўлга қўйишган. Шунингдек, яна бир хусусий тадбиркор Б.Азизовнинг қуйилтирилган сут ишлаб чиқаришни йўлга қўйиши учун 10 млн. сўм кредит ажратиши тўғрисидаги аризаси ҳам ижобий ҳал этилди. Тадбиркор шу кунларда кунига ярим тонна сутни қайта ишлаб, савдо дўконларига етказиб бермоқда.

Маълумки, молия муассасалари мижоз билан кучли. Уларга қанчалик ранг-баранг, қулай ва юксак даражада хизмат кўрсатилса, уларнинг муаммолари ечимига ёрдам бериб борилса, табиийки, банк ва мижоз ўртасидаги ўзаро манфаатли молиявий ҳамкорлик ҳам шунчалик мустаҳкамланиб боради. Бу — банк менежерларининг ўтган йилларда орттирган тажрибаларидан келиб чиққан хулоса.

Банкнинг 2004 йилдаги режалари янада улкан. Хусусан, жорий йил банк фаолиятида кескин ўзгаришлар йили бўлиши кутилмоқда. Шу мақсадда ишлаб чиқилган ривожланиш стратегиясида асосий эътибор банкнинг молиявий бозордаги фаолиятини кенгайтиришга қаратилган. Банк раҳбарларининг сўзига қараганда, янги стратегияни ишлаб чиқишга мамлакатимиз иқтисодиётидаги муҳим ўзгаришлар, хусусан, валюта бозорининг эркинлаштирилиши, мижозларнинг ўсиб бораётган эҳтиёжлари туртки берган. Шу мақсадда банк мамлакатимиздаги лизинг компаниялари билан ўзаро ҳамкорлик бўйича шартномалар имзолади. Яқин кунларда «Туркистонбанк» ҳам республикамиз аҳолисига халқаро пул ўтказишларнинг тезкор «Western union» тизими бўйича хизмат кўрсата бошлайди. Қимматли қоғозлар бозорида андеррайтинг хизматлари ва бошқа операцияларни амалга ошириш кўзда тутилмоқда. Турли йўналишдаги корхоналар ва ташкилотлар билан иш ҳақларини пластик карточкалар воситасида тарқатиш бўйича музокаралар олиб борилмоқда. Узоқ муддат давомида товарлар билан савдо қилувчи корхоналар билан ўзаро ҳамкорлик алоқалари йўлга қўйилмоқда.

— Янги технологияларни жорий этар эканмиз, биз биринчи навбатда мижозларимизга, ҳамкорларимизга қулайлик яратишни кўзда тутганмиз, — дейди банк аҳоли омонатларини жалб қилиш бўлими бошлиғи Тамара Мақсудова. — Мижозларга, ҳамкорларимизга қанчалик яқин борсак, хатти-ҳаракатларимиз улар учун қанчалик равшан бўлса, банкимиз нуфузи шунчалик ортади.

Молия ва валюта бозоридаги жиддий ўзгаришлар банкларнинг ҳаётга бошқача қарашини, ўз бизнесида янгича йўналишлар ишлаб чиқишни тақозо этаётир. Бу, табиийки, рақобатни кучайтиряпти. Бундай шароитда фақат изланиш, мижозларга янги ва қулай хизмат турларини таклиф этиш, уларнинг ишончини қозониш ва мустаҳкамлаш орқали муваффақиятга эришиш мумкин. Шунинг учун банкда ҳар бир мижозга молиявий маслаҳат бериб бориш йўлга қўйилди.

Банкнинг 50 нафарга яқин ёш ва изланувчан ходимининг эришилган муваффақиятни мустаҳкамлашга, белгиланган режаларни амалга оширишга ишончи комил.

— Эндиликда банкимиз ишлаб чиқарувчилар ва тижоратчиларга бир вақтнинг ўзида чакана хизматлар кўрсатишга ҳам жиддий эътибор бермоқда, — деб сўзини давом эттирди Тамара Мақсудова. — Агар йирик хорижий банкларнинг ривожланиш тарихига назар солсак, улар оддий фуқаролар билан ишлаб, жуда катта муваффақиятга эришганига гувоҳ бўламиз. Чакана хизмат турларини кўпайтириш банк бизнесининг истиқболини белгилаш баробарида барқарор даромад манбаи ҳам бўла олади. Аслида банкимиз ташкил этилишидан мақсад ҳам шу: хусусий сармояни жалб этиб, иқтисодиётга йўналтириш!

Фуқароларнинг жамғармаларини рақобатбардош ставкаларда жалб этиш билан банк уларнинг маблағини инфляциядан ҳимоя қилади, уларни даромад келтирувчи манбага айлантиради. Бу жамғармаларни иқтисодиёт тармоқларига қайта тақсимлаб, маблағларни ишлашга мажбур этади. Банк бу билан иқтисодий муносабатларнинг янги шаклини яратади ва одамларнинг турмуш тарзини яхшилашга ўз ҳиссасини қўшади. Бу билан банк бевосита мулкдорларнинг янги табақасини шакллантиришга, одамларнинг турмуш фаровонлигини оширишга хизмат қилади. Банк учун бу ижтимоийлик ҳар қандай фойдадан-да муҳимдир.

Хусусий шахсларни кредитлаш ва уларнинг тўловларини банк орқали амалга ошириш тизимини кенгайтириш пировардида нақд пул муомаласини мустаҳкамлашга олиб келади.

Сир эмаски, ватандошларимизнинг дунё кезиши, даромадларининг ошиши уларнинг бозордаги хатти-ҳаракати ва истеъмолида янгича йўналишларни шакллантирмоқда. Ҳозирги пайтда одамлар йирикроқ миқдорда товар сотиб олиш учун йиллар давомида сандиқда пул жамғаришни ўзига эп кўрмай қолди. Улар энди ўз эҳтиёжларини кредит ҳисобига қондириш йўлларини излашмоқда. «Туркистонбанк» ҳам ана шундай эҳтиёжларни қондириш учун янги хизматларни таклиф этади. Масалан, автотранспорт воситалари ва бошқа маиший буюмлар сотиб олиш, уй-жой қуриш ва таъмирлаш каби янги хизматлар жорий этилади.

Мижозларнинг молиявий маблағларга бўлган талабини тўла қондириш учун ресурсларни маҳаллий бозордан қидириб топиш осон эмас. Шу жиҳатдан кўп филиалли банклар билан рақобат қилиш қийин. Шунга қарамай банк ўтган йили омонатлар жозибадорлигини таъминлашга эришди. Банкда омонатлар қолдиғи 2002 йилдагига нисбатан 4,4 маротаба ўсишига эришилди!

Депозит бозоридан мустаҳкам ўрин олиш учун ҳам бир қатор режалар ишлаб чиқилган. Хусусан, банк шу йил охиригача аҳоли гавжум яшайдиган ва серқатнов жойларда бир нечта мини банк ташкил этади.

Албатта, янги стратегияда бу хизматларни оммавийлаштириш ва изчил оқимга солиш чоралари кўрилган. Банк ҳозирданоқ «Банк-мижоз» дастури бўйича ишлайдиган корхона ва ташкилотлар сонини кўпайтиришга киришди. Тошкент шаҳрининг гавжум жойларидан бирида чакана хизматлар кўрсатиш марказини очиш бўйича ишлар олиб борилмоқда. Мини банкларни ишга тушириш учун банк зарур ахборот технологияларига эга бўлди. Кадрлар танланмоқда ва уларнинг малакаси оширилмоқда. Янги хизматларни жорий этиш бўйича низомлар ишлаб чиқилмоқда.

Саида ҲАЙДАРОВА.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИНИНГ
ТОШКЕНТ ФАРМАЦЕВТИКА ИНСТИТУТИ
кафедралардаги қуйидаги бўш лавозимларга танлов эълон қилади:

- фармация ишини ташкил қилиш — мудир;
- фармакогнозия — мудир;
- ноорганик ва физик каллоид кимё — мудир ва доцент (1);
- фармакология — мудир;
- дори турлари технологияси — мудир ва профессор (1);
- доривор ўсимликларни ўстириш технологияси — мудир;
- физика — мудир ва ассистент (1);
- ахборот технологиялари ва математика — мудир;
- фалсафа ва Ўзбекистон тарихи — катта ўқитувчи (2) ва ўқитувчи (2).

Танлов муддати — эълон чоп этилган кундан бошлаб 1 ой.

Манзил: 700015, Тошкент шаҳри, Миробод тумани, Ойбек кўчаси, 45-уй.
Телефонлар: 56-32-46, 56-38-39. Факс: 56-45-04.

O'ZSANOATQURILIShBANK
Кўпларни танишади – муносибларни танлашади !

Фармон ва ижро

Кейинги йилларда мамлакатимиз қишлоқ хўжалигида изчил амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар ўзининг ижобий самарасини бермоқда. Ер ўзининг ҳақиқий эгасини топмоқда. Маҳсулот ишлаб чиқаришда хусусий секторнинг улуши ортиб бораётир. Айниқса, фермерларнинг сафи тобора кенгайиб, улар тармоқда ҳал қилувчи бўғинга айланмоқда.

Молиялаштиришнинг янги усули

Президентимизнинг 2003 йил 27 октябрдаги "2004-2006 йилларда фермер хўжаликларини ривожлантириш концепцияси тўғрисида"ги Фармонида ҳам истиқболда асосий субъект – қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи фермер хўжаликларини ривожлантиришга алоҳида эътибор берилган. Республикамиз аграр тармоғидаги тажрибанинг кўрсатишича, фермерликнинг ривожланиши қишлоқда бозор муносабатларини шакллантиришда муҳим босқич ҳисобланиб, ерга муносабатнинг тубдан ўзгариши бевосита унга боғлиқ. Мисол учун, фермер хўжаликларининг ерга ҳақиқий эгалик қилаётганлиги натижасида улар томонидан етиштирилаётган қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг нафақат ҳажми ортаётганлиги, балки таннархи ҳам паст бўлаётганлигини кузатиш мумкин.

Фермер хўжаликларининг ривожланиши қишлоқда бозор инфратузилмасини шакллантиришда, хусусан, фермерлар билан хизмат кўрсатувчи субъектлар ўртасидаги муносабатларни бозор иқтисодиёти талаблари даражасига кўтаришда ҳам ижобий таъсир кўрсатмоқда. Жумладан, паст рентабелли ва зарар кўриб ишлаётган ширкат хўжаликлари ўрнига ташкил этилаётган фермер хўжаликларига бевосита хизмат кўрсатиш мақсадида мини банклар, ёнилғи қуйиш, минерал ўғитлар етказиб берувчи ва улар билан савдо қилувчи кичик шохобчаларнинг вужудга келиши мазкур йўналишнинг самарали фаолият юритишига ёрдам беради.

Республика акциядорлик тижорат банки — "Ғаллабанк"нинг жойларда ана шу мақсадда ташкил этилган мини банклари сони жорий йилнинг 1 январь ҳолатига кўра, 46 тага етди. Улар 3500 дан ортиқ фермер хўжаликларига самарали молиявий хизмат кўрсатмоқда. Муҳими, кўрсатилаётган хизмат ҳажми ва сифати йилдан-йилга ошиб бормоқда. Масалан, биргина ўтган йили фермерларга жами 2,1 миллиард сўмдан ортиқ кредитлар берилди. Ажратилган маблағларнинг 515,0 миллион сўми фақат янги техникалар сотиб олишга сарфланди. Бу, табиийки, мавжуд муаммоларни бироз бўлса-да ечишга кўмаклашди.

Айни пайтда қишлоқ хўжалигида асосий маҳсулот ҳисобланган пахта ва ғаллага давлат буюртмаси сақланиб қолганлиги боис уларни етиштириш ва давлатга сотиш билан боғлиқ барча харажатларни молиялаштириш механизимини такомиллаштириш, уни бозор тамойилларига мос ҳолда ташкил қилиш амалга оширилаётган ислоҳотларнинг асосий вазифаси ҳисобланади. Сабаби — амалдаги молиялаштириш механизми йирик қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига асосланган бўлиб, маҳсулот етиштириш билан боғлиқ асосий харажат турларини бўнак тариқасида босқичма-босқич қоплаш мақсадида деярли бир вақтда етказиб беришни кўзда тутган. Лекин маблағлардан иқтисодий тежамкорлик билан фойдаланишни ҳисобга олмаган. Фермер тиш борасидаги улушларининг йилдан-йилга ошиши эса амалда қўлланилаётган молиялаштириш механизимини қайта кўриб чиқишни тақозо этди.

Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 7 ноябрдаги "Давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни маблағ билан таъминлаш механизмини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" қарорига мувофиқ, ўтган йилдан бошлаб Бухоро, Наманган, Фарғона ва Хоразм вилоятларидаги фермер хўжаликларининг давлат буюртмасига кўра етиштирадиган пахта ва ғалла хўжаликлари сонининг кўпайиши ва уларнинг пахта ва ғалла етиштириш, маҳсулотларни давлат буюртмасига кўра со- учун сарфланадиган харажатларни молиялаштиришда тажриба сифатида кредитлаш механизми жорий этилди. Яъни, мазкур вилоятлардаги фермерлар давлатдан транш маблағлари ўрнига банкдан имтиёзли кредит ола бошлади.

"Ғаллабанк" хизмат кўрсатаётган 11500 га яқин фермер хўжаликлари томонидан маблағлардан тежамкорлик ва оқилона фойдаланиш ҳисобига эса қарийб 1911,6 миллион сўм миқдорида кредит кам ишлатилди. Натижада тежалган маблағлар фермер хўжаликларига маҳсулот билан якуний ҳисоб-китоб қилишда тўланди. Бунга фермерлар биринчи навбатда янги усулга тез кўникма ҳосил қилганлиги, мавжуд техника воситаларидан унумли фойдаланганлиги, яъни ёнилғи-мойлаш материаллари, минерал ўғит ва иш кучини оқилона ишлатганлиги туфайли эришдилар. Бундан ташқари, кредитларнинг имтиёзли тарзда ажратилганлиги фермерларга янада қўл келди.

Молиялаштиришда янги усулнинг яна бир афзаллик томони шундаки, фермер қўшимча маблағга зарурат сезсагина банкка кредит олишни сўраб мурожаат қилади. Бунда у, биринчидан, тайёрлов ва хизмат кўрсатувчи ташкилотлар ўртасида ажратилган бўнак ҳажмлари ва кўрсатилган хизматлар миқдорлари тўғрисидаги далолатнома тузиш каби ортиқча қоғозбозликдан халос бўлади. Иккинчидан, бўнак сифатида ажратилаётган транш маблағларидан қандай фойдаланиш барча учун бир хил тарзда белгилаб қўйилган бўлсада, кредит маблағини қандай сарфлашни фермернинг ўзи белгилайди. Энг муҳими, бу фермерни бозор шароитида маблағлардан самарали фойдаланишга, маҳсулот таннархи устида бош қотиришга ўргатади. Бу билан фермер нафақат деҳқончилик қилиш, балки замонавий менежерлик сирларини билишга интилади.

Фермер хўжаликларини ривожлантириш, қишлоқ хўжалигида унинг мавқеини ошириш шу куннинг муҳим вазифалариадн биридир. Президентимизнинг 2003 йил 24 мартдаги "Қишлоқ хўжалигида ислоҳотларни чуқурлаштиришнинг энг муҳим йўналишлари тўғрисида"ги Фармони ва Вазирлар Маҳкамасининг "2004-2006 йилларда фермер хўжаликларини ривожлантириш концепциясини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори талаблари шундай. Хусусан, ҳукуматнинг мазкур қарорига кўра, жорий йилдан бошлаб яна тўртта вилоят, яъни Андижон, Жиззах, Навоий ва Самарқанд вилоятларидаги фермерлар молиялаштиришнинг янги усулида маблағ билан таъминланади.

Ҳосил КАРИМОВ,
"Халқ сўзи" мухбири.

Болалар спорти

Оила қувончи, ота-она шодлиги, эртанги кун ворислари — фарзандларга эътибор қанчалик юксак бўлса, биз келажагимиз ҳақида шунчалик ёруғ тасаввурларга эга бўламиз. Бир пайтлар қобилияти бор-у, аммо уни кўрсатиш учун имкони бўлмаган болаларга эндиликда катта имкониятлар эшиги очилди. Илм ўрганаман, ҳунар эгаллайман, деган фарзанднинг йўлига ҳеч ким тўсиқ бўлмайди. Аксинча улар қўллаб-қувватланмоқда. Шу боис ҳам бугун юртимизнинг исталган гўшасига борсангиз, болажонларнинг спорт билан машғул бўлишга иштиёқлари баланд эканлигини сезасиз. Бу бежиз эмас, албатта.

Устоз кўрмаган шогирдлар

Маълумки, юртимизда болалар спортига катта эътибор берилмоқда. Бундан кўзланган мақсад — эртанги кунимиз эгаларини нафақат жисмонан, балки маънавий, ахлоқий жиҳатдан етук бўлишига эришмоқликдир. Фарзандларимиз соғлом ва бақувват экан, биз тинч-хотиржаммиз, ҳаловатдамиз. Президентимиз имзолаган "Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармасини тузиш тўғрисида"ги Фармон ва бу ҳужжат асосидаги Вазирлар Маҳкамасининг Қарори билан синчиклаб танишган киши унинг замирида миллатнинг эртанги тақдири учун пойдевор қай даражада ҳозирланаётганлигини билиб олади. Энг муҳими, мана шу Фармоннинг эълон қилиниши юртдошларимизнинг дилидаги айни истак эканлигини, у бутун халқимиз истиқболига боғлиқлигини тобора теранроқ тушуниб етаяпмиз. Бу ўринда уч бўғинда ўтказилаётган "Умид ниҳоллари" (мактаблар ўқувчилари), "Баркамол авлод" (академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари ўқувчилари), "Универсиада" (олий ўқув юртлари талабалари ўртасидаги) каби кенг қамровли мусобақалар айни масалани ривожлантириш йўлидаги йирик қадамдир.

Болалар спортини ривожлантириш йўлидаги қўлга киритилаётган ютуқлар ўзимизники, албатта. Лекин бу борадаги камчиликлардан кўз юмиш ўзимизга, келажагимизга хиёнатдир. Очиғи, айни пайтда спортни ҳаётга кенг татбиқ этиш борасида республикамизнинг ҳамма жойидаги аҳволни кўнгилдагидек деб бўлмайди. Бу ҳақда Президентимиз Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси Ҳомийлик кенгашининг йил бошида бўлиб ўтган йиғилишида алоҳида тўхталдилар. Давлатимиз раҳбари куюнчаклик ила таъкидлаб ўтган бундай қусурлардан бири — кўпгина таълим даргоҳларида спорт иншоотлари йўқлиги, жисмоний тарбия дарслари ҳаминқадар ўтказилаётганлигидир.

— Яқинда Тошкент вилоятининг Бўка туманидаги бир нечта мактабларни махсус комиссия тузиб, текширдик, — дейди Давлат спорт қўмитаси раисининг биринчи ўринбосари Абдулла Ачилов. — Аксарият мактабларда жисмоний тарбия дарсларининг савияси жуда паст. Спорт ишооти йўқлиги боис дарслар кўчада ўтилаётган мактаблар ҳам бор. Кўчада машғулот ўтаётган бир ўқитувчи билан суҳбатлашганимизда, у бизга жисмоний тарбия ўқитувчиси эмас, балки меҳнат муаллими эканлигини, мутахассис етишмаслиги боис ярим ставка жисмоний тарбиядан сабоқ бераётганлигини айтди.

Спорт мутасаддисининг бу гапларини бежиз келтирмадик. Гап шундаки, бугун мана шу каби муаммо кўпгина туманларимиз, чекка-чекка қишлоқларимиз учун хосдир. Баъзи жойларда спорт иншооти бор-у шуғулланиш учун анжом-ускуна етишмаса, айрим масканларда бу борада болаларни бугунги кун талаблари даражасида тарбиялайдиган ўқитувчи йўқ. Борларининг аксарияти бояги ўқитувчига ўхшаб, бошқа йўналиш бўйича ихтисослашган. Бу эса, табиийки, спортга ишқи баланд, аммо юксалиш учун таянчи бўлмаганларнинг сонини кўпайтиришга олиб келади.

— Яқинда чекка туманларимиздан бирида бўлдим, — дейди ҳамкасбларимиздан бири. — Бир қишлоқдаги мактабга бориб, спортга эътибор билан қизиқдик. Ишонасизми-йўқми, мактаб стадиони чеккасида турникдан тортиб штангагача, брусу айланма ҳалқаларгача қурилган спорт жиҳозларини кўриб ҳавас қилдик. Қишлоқ аҳлининг айтишича, бу ер айниқса кечки пайт гавжумлашаркан ва катта ёшдагилардан тортиб ўсмир болалар ҳам спорт билан машғул бўларкан. Улар бундай анжомлар келтирилганидан хурсанд эканликларини билдиришди. Ўз ўрнида яна шуни ҳам қистириб ўтишдики, болаларимиз спортга ниҳоятда ўч, аммо улар маълум маънодаги кўрсаткичларга амал қилмай, ўзлари билганларича шуғулланишади. Бунинг учун эса яхши тарбиячи керак. Ана шуниси муаммо...

Ўрни келганда кўп нарса тарбиячи, мураббий, ўқитувчига боғлиқ эканлигини таъкидлаб ўтиш жоиз. Негаки, мактабдаги, коллеж ва лицейлардаги, умуман, барча таълим даргоҳларида сабоқ олувчиларнинг савияси, онги мураббий билан бевосита боғлиқдир. Айниқса, бу ҳолат мактабларда яққол билинади. Мактабда дарс берадиган жисмоний тарбия ўқитувчиси қанчалик лоқайд бўлса, болалар ҳам спортдан шунчалик узоқлашадилар. Агар туманлараро ёки вилоятлараро бирор мусобақа ўтказиш ташкиллаштирилса, унда боягидек ўқитувчилар дарҳол бошқача йўл тутадилар. Яъни, мактабни битириб кетган бўлса ҳам футбол ёки баскетболни яхши ўйнайдиган йигитларни топиб, ҳужжатнинг ҳам йўлини қилиб беллашувга олиб борадилар. Мусобақа бошида турганлар эса бу ҳолни билсалар-да, кўп ҳолларда индашмайди. Чунки уларга тегишли мактабларда ҳам бундай "аъзолар" бўлади. Бундай қалбакилаштиришдан кимлар манфаатдорлигини билмадиг-у, аммо бу нарса спортни жон-дилидан севган, бироқ ўқитувчининг бепарволиги, виждонсизлиги, ялқовлиги, инсофсизлиги боис четда қолиб кетаётган, оқибатда мактабининг жамоаси ўйинда ютқазганлигидан куюнадиган ўқувчига албатта оғир ботади.

Агар таълим даргоҳларида жисмоний тарбия маданиятидан сабоқ берувчи ўқитувчилар, шу соҳа мутасаддилари ўз ишларига виждонан ёндашсалар, аминмизки, ана ўшанда болалар ўртасидаги ҳар қандай мусобақа ҳақиқий беллашувга айланади. Ваҳоланки, юқоридаги мусобақаларни ўтказишдан асосий мақсад ғолиблик шоҳсупаси эмас, балки спортнинг ҳар бир киши ҳаётида муҳим аҳамиятга молик эканлигини, унинг соғлом турмуш тарзини шакллантиришда аҳамияти беқиёслигига урғу беришдир. Зотан, жамиятда соғлом турмуш тарзи шаклланиб, кўнгил мунаввар бўлгандагина келажак сари одимлаш янада тезлашади. Болалар спортига қаратилаётган эътибор эса ана шу ҳақиқатни мужассам этганлиги ва тарғиб қилаётганлиги боис ҳам диққатга сазовордир. Демак, бу борада ҳеч биримизнинг бефарқ бўлишга ҳаққимиз йўқ!

Мақсуд ЖОНИХОНОВ,
"Халқ сўзи" мухбири.

Совун... покламади

— Э, қойил, туппа-тузук артист эканман-у, а? Ўзиям бир чигали бор-да, индамасдан бир даста пулни санаб берди-я! — У ўзида йўқ хурсандлигидан навбатдаги дўкондор қаршисида қандай пайдо бўлганини сезмай қолди.

— Паркент тумани солиққа оид жиноятларга қарши кураш бўлими ходими бўламан,— жиддий қиёфадаги Элёрнинг гап оҳангларида жиндай дағдаға ва қатъийлик сезиларди. — Ҳужжатларни бир-бир назоратдан ўтказайми ё келишиб қўяқоламизми?...

Қилмиш — қидирмиш

Сотувчи сергак тортди. Гумон аралаш нима қиларини билмай довдиради.

— Ҳозир туман департаменти бошлиғи Хўжабой Асқаровнинг ўзи етиб келганда, қимматга тушасиз... — Элмуроднинг бу луқмаси сотувчи гумонларини тарқатгандай бўлди. Катта пакетни хўжалик совунларига тўлатиб қўлига тутқазди.

— Ҳозирча...кейин яна рози қиламиз, ўзим сизни топиб оламан...

Буни қарангки, кейинги дўкондор ундан ҳужжат талаб қилиб қолди. Бу гал Хўжабой Асқаровнинг исми-шарифи балогардон бўлолмади. Сотувчи текширув дафтарига ёзишини талаб қилганда, бир нарсаларни қоралаган бўлди-да, ғулдираб аста чекинди.

Ҳартугул, таваккал қилиб кирган бошқа бир дўконидан пул ундиролди. Аммо кўп ўтмай, бир кунлик "солиқ ходими"нинг фаолияти шов-шувга айланди. Гап шундаки, ҳақ-ҳуқуқлари "уйғонган" сотувчилар Паркент тумани прокуратураси ҳузуридаги солиқ ва валютага оид жиноятларга қарши кураш бўлими бошлиғи Хўжабой Асқаровга воқеани баён қилишди. Ҳақиқат аён бўлди. Ҳаром топилган луқма бўғзидан ўтмасданоқ, Элмурод қўлга олинди. Қилмишига яраша жиноят иши қўзғатилди.

Айни кучга кирган ёшида Элмурод Мирюсупов арзимаган 5-6 минг сўм текин даромадни деб бир умрлик тавқи лаънатни бўйнига илди.

Наҳотки, Паркент тумани "Матлубот" ҳиссадорлик жамиятига қарашли савдо дўконлари сотувчиларига текширишга келган ҳар қандай киши ҳужжат кўрсатиши, махсус дафтарга шахси ва мақсадини ёзиши лозимлиги аён бўлмаса?

Одатда қонун асосида, ҳалол ишлаётган дўкондор ё корхона эгаси таъмагирга ҳеч нарсадан ҳеч нарса йўқ пул тутқазмайди. Ишида чигалликлар ва ноқонуний ҳолатларга йўл қўйган дўкондор ё корхона эгасини чув тушириш осон. Улар кирдикорлари фош бўлишидан чўчиб, ишни тезгина "ёпти-ёпти" қилмоқчи бўладилар. Қарабсизки, бир иллат кейингисини чақираверади. Уларга чирмашганнинг косаси оқармайди, бир кун келиб, бутунлай синганда эса вақт ўтган бўлади.

Мамлакат НОРМУРОДОВА,
"Халқ сўзи" мухбири.

Олимпиада иштирокчисига — «Матиз»

Фарғоналик Шерзод Ҳусанов мамлакатимиз шарафини жаҳоннинг энг нуфузли бокс мусобақаларида муносиб ҳимоя қилаётган спортчилардан. У ўтган йили аввалига Таиландда ўтказилган жаҳон чемпионатида кумуш медаль билан тақдирланди. Кейин эса Италияда ҳарбий спортчилар ўртасида бўлиб ўтган мусобақада шоҳсупанинг энг юқори поғонасидан жой олди.

Шерзод бу йилги баҳсларни ҳам яхши бошлади. Яқиндагина Филиппинда якунланган қитъа биринчилигида иккинчи ўринни қўлга киритиб, шу йилнинг ёзида Афинада ўтадиган Олимпиада ўйинлари иштирокчисига айланди. Шу муносабат билан яқинда Фарғона вилоят ҳокимлигида таниқли спортчи шарафига тантанали маросим уюштирилди. Маросимда вилоят ҳокими Алишер Отабоев Шерзодга ҳокимликнинг совғаси — "Матиз" енгил автомашинасини топширди. Ҳоким кўҳна юртда кечажак баҳсларда боксчига омадлар тилади.

Набижон СОБИР,
«Халқ сўзи» мухбири.

Игнатий Нестеров «Вест Хэм»га ўтадими

Кейинги пайтларда мамлакатимиз оммавий ахборот воситаларида миллий терма жамоамиз ҳамда "Пахтакор" дарвозабони Игнатий Нестеровнинг Англия биринчи лигаси иштирокчиси "Вест Хэм" жамоаси таркибига қўшилиши ҳақида жуда кўп гапирилаяпти. Оммавий ахборот воситалари тарқатган хабарларга қараганда, "Вест Хэм" мураббийлари Игнатийни футбол бўйича Бирлашган Араб Амирликларида бўлиб ўтган ёшлар ўртасидаги жаҳон чемпионатида обдон кузатишган. Ундан кейин эса Москвадаги МДҲ давлатлари чемпионлари баҳсида ҳам миллий терма жамоамиз посбони ҳақиқий маҳорат соҳиби эканлигига ишонч ҳосил қилишган.

Бу хабарларда қайсидир маънода ҳақиқат бордек. Негаки, ўтган йили Англия "премьерлига"сидан биринчи лигага тушиб кетган "Вест Хэм" клуби ишончли дарвозабони Девид Жеймсни "Манчестер Сити"га сотиб юборди. Шунга асосланиб, Россиянинг "Новости" ахборот агентлиги Игнатий Нестеров англияликлар сафига қўшилишини маълум қилган.

Масалага ойдинлик киритиш учун пойтахт жамоаси матбуот хизматига мурожаат қилдик. "Пахтакор" клубининг матбуот котиби Улуғбек Мирзаевнинг айтишича, жамоа раҳбарлари бундай миш-мишлардан таажжубда эканлар.

— Англияликларнинг ўзлари бизга бу борада расман мурожаат қилишмади, — дейди матбуот котиби. Айни пайтда посбонимиз Игнатий Нестеров Қибрайда "Пахтакор"нинг мавсумолди тайёргарлик машғулотларида қатнашмоқда.

Дарҳақиқат, мамлакатимиз чемпиони ҳам маҳоратли дарвозабондан айрилишни истамайди. Пахтакорчилар бу йилги мавсумда Осиё чемпионлари лигасида биринчиликни қўлга киритишни кўзлашган. Айтиш мумкинки, ёш Игнатий жамоаси ғалабаларига ўз ҳиссасини қўшади.

Дилмурод ПАРПИЕВ,
"Халқ сўзи" мухбири.

«ЎЗТРАНСГАЗ» акциядорлик компаниясининг магистрал газ қувурларига тўғридан-тўғри чиқувчи Ўзбекистон Республикасидаги табиий газнинг улгуржи истеъмолчилари бўлган ташкилотлар раҳбарлари диққатига!

«ЎЗТРАНСГАЗ» АКЦИЯДОРЛИК КОМПАНИЯСИ шуни маълум қиладики, Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги 2004 йил 26 январда тасдиқлаган № 19-03-РУз-8-2004 й. нархлар прейскурантига мувофиқ, Ўзбекистон Республикасидаги улгуржи истеъмолчиларга етказиб бериладиган газнинг баҳоси 2004 йил 1 февралдан бошлаб қўшимча қиймат солиғи билан 1000 куб метр газ учун 24700 сўм миқдорида белгиланди.

8554Н/244

O'zLotto

«ЎЗЛОТТО» лотереяси 7-тиражининг ҳисоботи

Лотерея тиражи 2003 йил 6 августда берилган 000001-сонли лицензия ва 2003 йил 6 августда тасдикланган Телевизион, сонли «O`zlotto 6\40» лотереясини ўтказиш шарт ва қоидалари асосида ўтказилди.

Тушган шарлар номери кетма-кетлиги: 28 17 36 12 10 16

Тираж ўтказилган сана: 2004 йил 31 январь

Ўйналган ютуқлар:

Ютуқ категорияси	Ютуқ фонди	Ютуқлар сони	Бир ставка ютуғи
6 та тўғри топилган сон учун	100 000 000	0	0
5 та тўғри топилган сон учун	1 684 375	0	0
4 та тўғри топилган сон учун	502 600	34	14 782
3 та тўғри топилган сон учун	1 759 100	602	2 922

Ютилмаган совринлар кейинги тираж ютуқ жамғармасининг худди шу категориясига қўшилади. Лотереянинг кейинги тиражи 2004 йил 7 февраль куни ўтказилади.

Кейинги тиражнинг Жек-пот суммаси — 100 000 000 сўм

«Мултилот» қўшма корхонаси

тўкин ҳаёт сари!

«ВОЛГА» автомобиллари пул ўтказиш йўли билан СОТИЛАДИ

«ГАЗ» ОАЖнинг расмий дилери Тошкент шаҳридаги омбордан ГАЗ-3110, ГАЗ-3102 автомобилларини, шунингдек, «Газель» русумидаги юк машинасини таклиф этади.

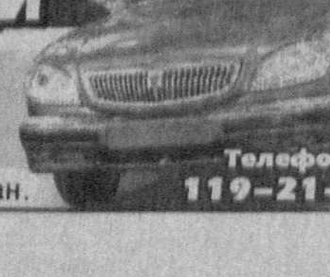

Телефон: 119-21-83.

Автомашиналар темир йўл орқали вагонларда келтирилган.

ХАЛҚ БАНКИ — СИЗНИНГ ОИЛАНГИЗ БАНКИ !

Корхона ва ташкилот раҳбарлари диққатига!

«FAVORIT-INTEL» МЧЖ сизга қуйидаги хизматларни таклиф этади:

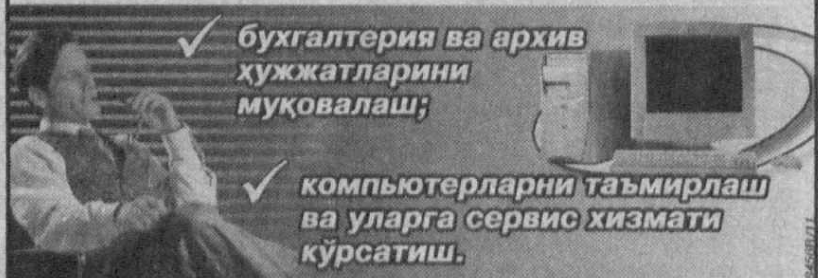

✓ бухгалтерия ва архив ҳужжатларини муқовалаш;

✓ компьютерларни таъмирлаш ва уларга сервис хизмати кўрсатиш.

Телефонлар: 107-98-51, 158-01-51.

Katris ФИРМАСИ

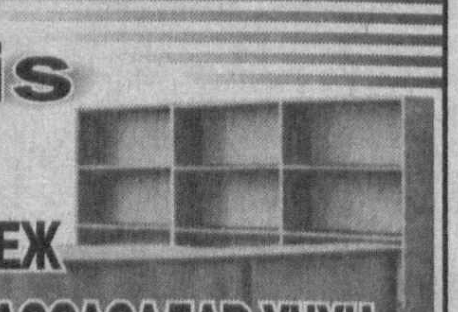

МАКТАБ, КОЛЛЕЖ ВА ТИББИЙ МУАССАСАЛАР УЧУН МЕБЕЛЬ ИШЛАБ ЧИҚАРАДИ ВА ТАЙЁРЛАЙДИ.

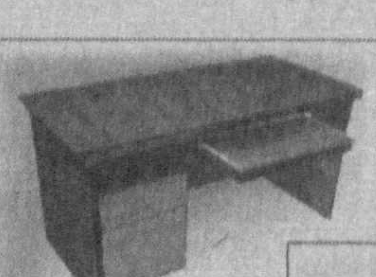

90-07-87
92-03-95
158-15-73

Мебель олсанг «Katris»дан, роҳат қиласан дилдан.

8521Н/147

«ХАЛҚ СЎЗИ»га ЭЪЛОНЛАР қабул қилинади.

9.00 дан 18.00 гача

136-09-25
132-10-63

242-хона

ДАВЛАТ ТЕСТ МАРКАЗИГА дипломларини нострификациялаш учун топширган фуқаролар диққатига!

Давлат тест марказида (Тошкент шаҳри, Ж.Обидова кўчаси, 12-уй) эксперт комиссияларининг йиғилиши ва имтиҳонлар 2004 йил февраль ойининг қуйидаги кунларида ўтказилади (қатнашчиларни рўйхатга олиш Давлат тест маркази биносида соат 9.00дан 9.30гача).

Т/р	Таълим йўналишлари	Ўтказиладиган вақти
1.	Педагогика	18 февраль, соат 10.00
2.	Тиббиёт	20 февраль, соат 10.00
3.	Муҳандислик	25 февраль, соат 10.00
4.	Иқтисод	27 февраль, соат 10.00

Маълумот учун телефон: 134-46-83.

Давлат тест маркази.

Ўзбекистон Республикаси Президенти девони жамоаси девоннинг масъул ходими Д.А.Охунжоновага волидаи муҳтарамаси

МАҲСУМА аянинг

вафот этгани муносабати билан чуқур таъзия ва ҳамдардлик изҳор қилади.

«Ўзулгуржисавдо» акциядорлик компанияси жамоаси «Ўзкоммаишийсавдо» акциядорлик жамияти бош директори Р.Хисамовга падари бузруквори

МАЛИК отанинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитаси раҳбарияти ва шахсий таркиби қўмита ходими Сирожиддин Ғуломовга волидаи муҳтарамаси

Маҳбубахон ҒУЛОМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Маънавият» нашриёти жамоаси нашриёт ходимаси Саида Абдусаматовага отаси

Илёс ТОЖИЕВнинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Ўзбекистон Республикаси Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси жамоаси қўмитанинг бош ҳисобчиси

Шавкат ЭРГАШЕВнинг

вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқин қариндошларига чуқур таъзия изҳор қилади.

«Ozbekyengilsanoat» давлат акциядорлик компанияси жамоаси «Гурлан» акциядорлик жамияти бошқаруви раиси Фахриддин Жуманиёзовга ўғли

ОЛИМЖОНнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Халқ сўзи» «Народное слово»

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
П. ДЮГАЙ,
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
Л. КУЧЕРЕНКО (масъул котиб — «Народное слово»),
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
А. САИДОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
М. САФАРОВ,
И. ЎТБОСАРОВ,
А. ҲАЙДАРОВ,
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:

Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34; 133-78-92
Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар — 133-52-55;
Фан, соғлиқни сақлаш, таълим ва туризм — 133-10-17;
Янгиликлар ва халқаро ҳаёт — 132-11-15; 132-12-08
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г — 374, 33013 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Қоғоз бичими А — 2. Офсет усулида босилган.

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ҳамда оператор Ж. ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — А.Орипов.
Навбатчи муҳаррир — А. Ҳайдаров.
Навбатчи — С. Дониёров.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Машраббоев.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
[t] — тижорат материали.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00.
Топширилди — 21. 00.
2 3 4 5 6